

## KARTA PRZEDMIOTU

|                                  |                           |                                          |
|----------------------------------|---------------------------|------------------------------------------|
| <b>Kod przedmiotu</b>            | <b>0919.7ZP1.F12.WZOP</b> |                                          |
| <b>Nazwa przedmiotu w języku</b> | polskim                   | Wybrane zagadnienia z opieki paliatywnej |
|                                  | angielskim                | Selected issues from palliative care     |

### 1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

|                                                   |                                        |
|---------------------------------------------------|----------------------------------------|
| <b>1.1. Kierunek studiów</b>                      | Zdrowie Publiczne                      |
| <b>1.2. Forma studiów</b>                         | Stacjonarne                            |
| <b>1.3. Poziom studiów</b>                        | Studia pierwszego stopnia licencjackie |
| <b>1.4. Profil studiów*</b>                       | Ogólnoakademicki                       |
| <b>1.5. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu</b> | dr n. hum. Edyta Laurman –Jarząbek     |
| <b>1.6. Kontakt</b>                               | edyta.laurman-jarzabek@ujk.edu.pl      |

### 2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

|                                |                                                                                                      |
|--------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>2.1. Język wykładowy</b>    | polski                                                                                               |
| <b>2.2. Wymagania wstępne*</b> | Wybrane zagadnienia z psychologii ogólnej, Nauka o człowieku – anatomia, Komunikacja interpersonalna |

### 3. SZCZEGÓŁOWA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

|                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|--------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>3.1. Forma zajęć</b>              | Wykład, ćwiczenia                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>3.2. Miejsce realizacji zajęć</b> | Sale dydaktyczne UJK                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>3.3. Forma zaliczenia zajęć</b>   | ZO/ZO                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>3.4. Metody dydaktyczne</b>       | <p><b>wykład informacyjny (WI)</b> (przekazywanie usystematyzowanych informacji wraz z kluczami pojęć),</p> <p><b>wykład konwersatoryjny (WK)</b>(przeplatanie fragmentów mówionych wykładu z wypowiedziami słuchaczy lub z wykonywaniem przez nich odpowiednich zadań teoretycznych lub praktycznych)</p> <p><b>Ćwiczenia</b></p> <p>dyskusja wielokrotna (grupowa) (DG),</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>3.5. Wykaz literatury</b>         | <p><b>podstawowa</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. De Walden-Gałuszko K. Psychoonkologia w praktyce klinicznej, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2015.</li> <li>2.Cynker-McCarthy, M., Korzeniewska-Eksterowicz, A.(Red.), Wybrane zagadnienia pediatrycznej opieki paliatywnej : skrypt dla studentów, Uniwersytet Medyczny, Łódź 2011.</li> <li>3. 4. Ernst E., Pittler M.H., Wider B.: Terapie uzupełniające w leczeniu bólu. Wydawnictwo Elsevier Urban &amp; Partner, Wrocław 2010.</li> <li>4. Krajnik M. Opieka paliatywna nad chorymi dorosłymi. W: Rogiewicz, M. (red.). Praktyczny podręcznik psychoonkologii dorosłych, Medycyna Praktyczna, Kraków 2015.</li> <li>5. Krajnik M., Umieranie i śmierć. W: Rogiewicz, M. (red.). Praktyczny podręcznik psychoonkologii dorosłych, Medycyna Praktyczna, Kraków 2015.</li> <li>6. Rogiewicz M. Osieroceni. W: Rogiewicz, M. (red) Praktyczny podręcznik psychoonkologii dorosłych, Medycyna Praktyczna, Kraków 2015.</li> <li>7. Doroszewska A. Ogólne zasady komunikowania się lekarza i pacjenta. Etyka komunikacji. W: Ostrowska A. (red.). Jak rozmawiać z pacjentem? Anatomia komunikacji w praktyce lekarskiej, Fundacja Polska Liga Walki z Rakiem, Wydawnictwo Instytutu Filozofii i Socjologii PAN, Warszawa, 2017.</li> <li>8. Ratajska A. Zasady komunikowania się z pacjentem leczonym onkologicznie. W: Ostrowska A. (red.).Jak rozmawiać z pacjentem? Anatomia komunikacji w praktyce lekarskiej. Fundacja Polska Liga Walki z Rakiem, Wydawnictwo Instytutu Filozofii i Socjologii PAN, Warszawa, 2017.</li> </ol> |
|                                      | <p><b>uzupełniająca</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Dietzfelbinger H., Dorfmueller M. Współpraca interdyscyplinarna. W: Dorfmueller M., Dietzfelbinger H.Psychoonkologia. Diagnostyka - metody terapeutyczne, Wydawnictwo Urban &amp; Partner, Wrocław 2011.</li> <li>2. Krakowiak P., Paczkowska A., Janowicz A., Sikora B. (red.): Sztuka komunikacji z osobami u kresu życia. Wydawnictwo Fundacja Lubieć Pomagać, Gdańsk 2013.</li> <li>3.Czasopisma :<br/>Gerontologia Polska<br/>Polska Medycyna Paliatywna<br/>Psychoonkologia</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |

#### 4. CELE, TREŚCI I EFEKTY UCZENIA SIĘ

##### 4.1. Cele przedmiotu (z uwzględnieniem formy zajęć)

- C1. Zdobycie ogólnej wiedzy z zakresu opieki paliatywnej oraz szczegółowej wiedzy z zakresu wsparcia i pomocy chorym szczególnie w terminalnej fazie choroby. Student zna i rozumie zasady chemioterapii i radioterapii paliatywnej i leczenia wspomagającego.
- C2. pogłębienie wiedzy z zakresu wiedzy z zakresu prawidłowej komunikacji z chorymi przewlekle, udzielania wsparcia, zapoznania się ze szczegółowymi problemami opieki paliatywnej,
- C3. pogłębienie wiedzy dotyczącej metod udzielania pomocy psychologicznej i wspierania osób chorujących.

##### 4.2. Treści programowe (z uwzględnieniem formy zajęć)

Wykłady:

1. Idea i formy opieki paliatywnej. Formy opieki paliatywnej w Polsce.
2. Diagnostyka i leczenie najczęściej występujących objawów terminalnej fazy choroby nowotworowej
3. Podstawy psychoonkologii dorosłych, młodzieży i i dzieci.
4. Psychoonkologia. Komunikacja z pacjentem nieuleczalnie chorym.

Ćwiczenia:

1. Komunikacja z chorym onkologicznie. Metody terapii wspierającej. Podstawy komunikacji w psychoonkologii
2. Techniki pracy terapeutycznej z elementami metod wspierających
3. Dekalog Wspierającego, czyli Pierwsza Pomoc Psychoonkologiczna
4. Ból w chorobie nowotworowej. Zaburzenia snu u osób chorych onkologicznie
5. Seksualność w chorobie nowotworowej
6. TT- tragiczne Trio - umieranie, śmierć, żałoba- opieka paliatywna, umieranie i śmierć, żałoba

##### 4.3. Przedmiotowe efekty uczenia się

| Efekt                                      | Student, który zaliczył przedmiot                                                                                                                       | Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się |
|--------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------|
| w zakresie <b>WIEDZY:</b>                  |                                                                                                                                                         |                                                 |
| W01                                        | posiada wiedzę dotyczącą epidemiologii chorób nowotworowych, zna sposoby leczenia interdyscyplinarnego i metody diagnozowania chorób nowotworowych      | ZP1A_W03                                        |
| W02                                        | zna główne zagrożenia zdrowia i problemy zdrowotne ludności Polski ze szczególnym uwzględnieniem chorób nowotworowych                                   | ZP1A_W05                                        |
| w zakresie <b>UMIEJĘTNOŚCI:</b>            |                                                                                                                                                         |                                                 |
| U01                                        | posiada umiejętność analizy uwarunkowań sytuacji zdrowotnej w aspekcie procesów społecznych oraz demograficznych.                                       | ZP1A_U05                                        |
| U02                                        | potrafi podjąć działania odpowiadające potrzebom osoby w chorobie terminalnej i jej rodzinie wynikające z posiadanej diagnozy                           | ZP1A_U07                                        |
| w zakresie <b>KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH:</b> |                                                                                                                                                         |                                                 |
| K01                                        | ma kompetencje w wykonywaniu zadań zawodowych związanych ze wsparciem osób chorych terminalnie oraz zwraca się o pomoc i współpracuje ze specjalistami. | ZP1A_K02                                        |
| K02                                        | wykazuje szacunek wobec pacjenta znajdującego się w opiece paliatywnej i rozumie jego problemy.                                                         | ZP1A_K04                                        |

##### 4.4. Sposoby weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się

| Efekty przedmiotowe<br>(symbol) | Sposób weryfikacji (+/-) |   |     |                         |   |     |               |   |     |                 |   |     |
|---------------------------------|--------------------------|---|-----|-------------------------|---|-----|---------------|---|-----|-----------------|---|-----|
|                                 | Kolokwium*               |   |     | Aktywność na zajęciach* |   |     | Praca własna* |   |     | Praca w grupie* |   |     |
|                                 | Forma zajęć              |   |     | Forma zajęć             |   |     | Forma zajęć   |   |     | Forma zajęć     |   |     |
|                                 | W                        | C | ... | W                       | C | ... | W             | C | ... | W               | C | ... |
| W01                             | +                        |   |     |                         |   |     |               | + |     |                 |   |     |
| W02                             | +                        |   |     |                         |   |     |               | + |     |                 |   |     |
| U01                             | +                        |   |     |                         | + |     |               | + |     |                 | + |     |
| U02                             | +                        |   |     |                         | + |     |               | + |     |                 | + |     |
| K01                             |                          |   |     |                         | + |     |               | + |     |                 | + |     |
| K02                             |                          |   |     |                         | + |     |               | + |     |                 | + |     |

##### 4.5. Kryteria oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się

| Forma zajęć | Ocena | Kryterium oceny |
|-------------|-------|-----------------|
|-------------|-------|-----------------|

|                |     |                                                                                                                                                                                                                        |
|----------------|-----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| wykład (W)     | 3   | 61-68%. Opanowanie treści na poziomie podstawowym, odpowiedzi chaotyczne, konieczne pytania naprowadzające/ uzyskanie punktów z zaliczenia pisemnego.                                                                  |
|                | 3,5 | 69-76%. Opanowanie treści programowych na poziomie podstawowym, odpowiedzi usystematyzowane, wymaga pomocy nauczyciela/ uzyskanie punktów z zaliczenia pisemnego.                                                      |
|                | 4   | 77-84%. Opanowanie treści programowych na poziomie podstawowym, odpowiedzi usystematyzowane, samodzielne.<br>Rozwiązywanie problemów w sytuacjach typowych/ uzyskanie punktów z zaliczenia pisemnego.                  |
|                | 4,5 | 85-92%. Zakres prezentowanej wiedzy wykracza poza poziom podstawowy w oparciu o podane piśmiennictwo uzupełniające. Rozwiązywanie problemów w sytuacjach nowych i złożonych/ uzyskanie punktów z zaliczenia pisemnego. |
|                | 5   | 93-100%. Zakres prezentowanej wiedzy wykracza poza poziom podstawowy w oparciu o samodzielnie zdobyte naukowe źródła informacji/ uzyskanie punktów z zaliczenia pisemnego.                                             |
| ćwiczenia (C)* | 3   | 61-68%. Opanowanie treści na poziomie podstawowym, odpowiedzi chaotyczne, konieczne pytania naprowadzające/ uzyskanie punktów z zaliczenia pisemnego.                                                                  |
|                | 3,5 | 69-76%. Opanowanie treści programowych na poziomie podstawowym, odpowiedzi usystematyzowane, wymaga pomocy nauczyciela/ uzyskanie punktów z zaliczenia pisemnego.                                                      |
|                | 4   | 77-84%. Opanowanie treści programowych na poziomie podstawowym, odpowiedzi usystematyzowane, samodzielne.<br>Rozwiązywanie problemów w sytuacjach typowych/ uzyskanie punktów z zaliczenia pisemnego.                  |
|                | 4,5 | 85-92%. Zakres prezentowanej wiedzy wykracza poza poziom podstawowy w oparciu o podane piśmiennictwo uzupełniające. Rozwiązywanie problemów w sytuacjach nowych i złożonych/ uzyskanie punktów z zaliczenia pisemnego. |
|                | 5   | 93-100%. Zakres prezentowanej wiedzy wykracza poza poziom podstawowy w oparciu o samodzielnie zdobyte naukowe źródła informacji/ uzyskanie punktów z zaliczenia pisemnego.                                             |

## 5. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

| Kategoria                                                                                     | Obciążenie studenta |                       |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|-----------------------|
|                                                                                               | Studia stacjonarne  | Studia niestacjonarne |
| <b>LICZBA GODZIN REALIZOWANYCH PRZY BEZPOŚREDNIM UDZIALE NAUCZYCIELA /GODZINY KONTAKTOWE/</b> | <b>40</b>           |                       |
| Udział w wykładach*                                                                           | 15                  |                       |
| Udział w ćwiczeniach, konwersatoriach, laboratoriach*                                         | 23                  |                       |
| Udział w kolokwium zaliczeniowym*                                                             | 2                   |                       |
| Inne (jakie?)* e-learning                                                                     |                     |                       |
| <b>SAMODZIELNA PRACA STUDENTA /GODZINY NIEKONTAKTOWE/</b>                                     | <b>35</b>           |                       |
| Przygotowanie do wykładu*                                                                     | 10                  |                       |
| Przygotowanie do ćwiczeń, konwersatorium, laboratorium*                                       | 10                  |                       |
| Przygotowanie do kolokwium*                                                                   | 15                  |                       |
| <b>ŁĄCZNA LICZBA GODZIN</b>                                                                   | <b>75</b>           |                       |
| <b>PUNKTY ECTS za przedmiot</b>                                                               | <b>3</b>            |                       |

\*niepotrzebne usunąć

**Przyjmuję do realizacji** (data i czytelne podpisy osób prowadzących przedmiot w danym roku akademickim)

.....